

DERSİMİZ DEMOKRASİ: ESKİ ELİTLER, YENİ ELİTLER

Göbeğini kaşıyan adamdan göbeğini kesen burjuvaya

“Muhafazakâr demokrat” AKP’nin sekiz yıl hükmettiği memleketimizin “demokrasi” dersinden aldığı notu, ileri demokrasi terennümlerinin dünya demokrasi liginde bizi kaçınıcılığa taşıdığını merak ediyor musunuz? Buyrun o zaman...

Futbolda FIFA sıralamasına göre ilk 20’ye girebiliyoruz, ama demokrasi ve insanî gelişmişlik liglerinde 80-90 aralığında (mahallî lig seviyesi gibi) seyrediyoruz. İlerisi buysa, gerisi kim bilir ne biçimdir? Bu berbat performansı tesis yetersizliğine bağlayabilir miyiz? Belki de suçlu eski elitlerdir.

Eski elit dedikleri kimler? TÜSİAD’la simgelenen bir grup. Anlatıya göre, bunlar devlet eliyle semirtilmiş. Dolayısıyla devletin ceberrut olmasını ve her daim kendilerine kıyak yapmasını istemişler. Demokrasi talepleri olmamış ya da sadece işlerine geldiği kadar olmuş.

Yükselen yeni elitler (MÜSİAD ve TUSKON gibi örgütlerle simgelenen grup) 1980 sonrası ortaya çıkmışlar. Devlele işleri olmamış. Çalışmış çabalamışlar, gâvur ülkelere açılmışlar, rekabetçi olmuşlar ve serpilip büyümüşler.

Yeni elitleri yerlerinden edecek denli güçlü olmuşlar. Yeni elitler demokrasi severmiş.

Bir Türkiye masalı

RTE muştulmuş: Anadolu sermayesi (MÜSİAD ve TUSKON gibi örgütlerin merkezi ve çevresi olarak okuyun) artık kendi göbeğini kesecek seviyeye geldi. İstanbul sermayesi (eski elitler, TÜSİAD) ayağını denk alsın.

Liberaller de bu muştuya pek seviniler. Altanlar, bu hakiki burjuva sınıfın eski elitleri yerle yeksan etmeye hazır olduğundan ve sonrasında da gene harbi bir demokrasi inşa edeceğinden pek emin olduklarını yazdılar çizdiler. Bir kısım sol cenah da bu konuda hemfikir oldu. En azından bu yükselen burjuvazinin hakiki olduğuna ve TÜSİAD’ın çakma demokrasisinden daha müspet bir şekil yapacağına

inanyorlar.

Biz gene Arap’a dönelim. İlişkilere bakın der Arap. Görünenlerin altına. Somuta bakın, ama somutu yeniden üreten en soyut ilişkiler ağını arayın. Görünen somut yanıtabilir. Somuttan bağımsız soyut ise masaldır!

Söz savunmada...

TÜSİAD, resmî internet sitesinden ayan beyan diyor ki (www.tusiad.org/Content.aspx?mi=1_43): TÜSİAD Genel Sekreterliği’nin tahminlerine göre (bu ne ya, koskoca TÜSİAD kendi rakamlarını hesaplamaktan aciz!) Türkiye ekonomisinde üretilen kamu payı hariç toplam katma değer yarısı TÜSİAD’ın 600 üyesinin sahipliğindeki 2500 şirketten kaynaklanmaktadır. Kamu payını yüzde 25 alalım, 750 milyar dolarlık GSMH’den çıkaralım; geriye kalan 600 milyar doların yarısı, yani 300 milyar doları kime borçluymuşuz? Eski elitlere.

600 kişi demek ki yıllık 300 milyar doları kontrol ediyor... Oligarşi neydi, hatırlayan var mı?

Dönelim iddia makamına...

MÜSİAD resmî internet sitesine göre (www.musiad.org.tr/Tarihce.aspx): Sivil toplum kuruluşu da sayılan yeni elitlerin bu örgütüne üye 3 bin kişi var. Bu üyelerin kontrolündeki 15 bin şirketin GSMH’ya yaptığı katkı 35 milyar dolardır. Fena değil.

Gene de düşünmeden edemiyoruz. 35 mil-

DÜNYA DEMOKRASİ LİĞİ

Ülke	Sıralama	Endeks	Seçim Süreci ve Çoğulculuk	Hükümetin İşleyişi	Siyasi Katılım	Siyasi Kültür	Hak ve Özgürlükler	Demokrasi Sınıfı
Türkiye	89	5,73	7,92	7,14	4,89	5,00	4,71	Hibrit Rejim
Yunanistan	28	7,92	9,58	6,43	6,67	7,50	9,41	Defolu Demokrasi
Cezayir	125	3,44	2,17	2,21	2,78	5,63	4,41	Otoriter Rejim
İspanya	18	8,16	9,58	8,21	6,11	7,50	9,41	Tam Demokrasi

Kaynak: Economist Dergisi (http://www.eiu.com/public/democracy_index.aspx)

yar dolar nasıl olacak da 300 milyar doları yenecek? İman gücüyle herhalde. Bir dakika ama, TUSKON da var.

TUSKON'un resmî internet sitesine (www.tuskon.org/hakkimizda/?id=tuskon) göre: 2005 yılında kurulan yeni elitlerin bu örgütünde tam tamına 14.844 girişimci var. TUSKON GSMH'ya olan katkılarını mevzu yapmak istememiş olacak ki, bir rakam belirtmemiş. Biz MÜSİAD'ı referans alarak onlara da 35 milyar doları bahşedelim. Toplam etti 70 milyar dolar. 300'e karşı 70... Pek denk kuvvetlere benzemiyorlar. Şu muhasebe işine biraz da hile karıştıralım. Kamunun payını da bu cevval yeni elitlerin payına ekleyelim. "Saçmalama, öyle şey mi olur" demeyin, masal buysa olur. Yüzde 25 pay eder 150 milyar dolar. Ekleyince 70 milyar da, ulaşırsınız 220 milyar dolara. İşte şimdi oldu... Yeni elitler + devlet yaklaştı eski elitlere. İki taraf da birbirinden merdane. Lâkin devletle yeni elitlerin ortaklığı şu hakiki burjuva ve hakiki demokrasi senaryosunu fena baltalar, ama olsun. "Funny Games" gibi, değil mi? Hani Haneke'nin orijinal filmindeki gibi. Durduralım ve biraz geriye saralım. Devlet çıksın kadrardan.

Masal dinamik olsun. 300 milyar dolarlık TÜSİAD yılda ancak yüzde 1 büyüsün (hakiki değiller ya, devletin korumacılığı da yok ya, rekabet de edemezler ya) ve yeni elitler de yüzde 10 büyüsün. Kaç yılda kafa kafaya gelirler? Sıkı durun: 18 sene sonra. Bu kaç AKP iktidarı daha demek? En azından beş.

Kurgu uçuk. Yeni elitler eski elitlerden on kat hızlı büyüyecekmiş. Çok satan roman havasında. "Olasılıksız". Neden mi? AKP iktidardayken en hızlı büyüyen şirketlere bakalım.

CNBC-E Business dergisi, 3335 şirketi inceledi ve 1999-2008 arası en hızlı büyüyen şirketleri tespit etti (www.cnbc.com/business/0910/konuid=1.asp). Dosyaya bağlanalım.

"Son on yılın büyüme şampiyonları araştırmasını, 1998-2008 döneminde İstanbul Sanayi Odası'nın yaptığı Türkiye'nin birinci ve ikinci en büyük 500 sanayi kuruluşu araştırmasında yer alan şirketler ile İnterpromedya şirketinin her yıl yayınladığı Türkiye'nin En Büyük 500 Bilişim Şirketi araştırması ve halka açık şirketlerin verilerini kullanarak hazırladık."

Bu şirketlerin dağılımında yeni elitler hâkimse belki de masal gerçektir. Ne yazık ki yıldız yeni elitler bol bol varsa da, listenin ağır abileri hep eski elitlerden. Bakalım ilk 10'da

kimler varmış.

Enerjisa, Turkcell, Datagate, Goldaş (Yalınkaya Grup) ve Autoliv (İsveç sermayeli) dışındakilerin yeni elitler olduklarını varsayalım. Şimdilik bu yeni elitlerin devletle olan alâkalarını bir kenara koyalım. On yılda uçan bu şirketlerin toplam ciroları 1.1 milyar dolar. İki eski elit şirketin, Enerjisa ve Turkcell'in toplam cirosu ise 6.4 milyar dolar. Aynı mesele, hep aynı mesele. Sermaye tabanının küçükse, ne kadar hızlı büyürsen büyü, yetişmek zor.

Peki büyüyen nasıl büyüdü? El cevap: İktidar ilişkileri. Ülker şirketleri büyümüş. Hiç şaşırtıcı değil. Bimeks: Kurucusu Vedat Akgiray, Sermaye Piyasası Başkanı. Allah allah!

Masalın en civcivli tarafı az sonra...

Efendim, bu yeni elitler müstakil ve de bu veçhede de kendilerine tuskondurmazlar. Oysa gerçeklik başka nefesler üfütür. Yeni elitlerin en cevvaleri Ülker Grubu, Boydak Grubu, Çalık Grubu, Kiler Grubu, Torunlar Grubu, Erdemoğlu Grubu vb. aynı zamanda TÜSİAD üyesi imişler. Dolayısıyla at izi it izine karışmış durumda. Bu gruplar büyüyünce hem eski elitler hem yeni elitler büyüyor. Peki bu grupların kestikleri göbek kime ait?

(Tez konusu arayan akademisyen arkadaşlara öneri: Venn şemalarını hatırlayalım. İki halka var, bu halkalar kesişiyor. İlk halkanın kesişme dışı bölümüne A, ikinci halkayla ortak olan yani kesişen bölümüne B, ikinci halkanın kesişme dışı bölümüne de C diyelim. Yapılacak ilk iş B kümesine ait şirketleri, yani hem TÜSİAD hem de MÜSİAD/TUSKON üyesi şirketleri bulmak. Kaç taneler? TÜSİAD içinde ne kadarlık bir yer kaplıyorlar? Sayı, üretim, istihdam bazında. Sonra A ve C kümelerinde bu B kümesindeki şirketlere büyüklük ve sektör bakımından mümkün olduğunca benzeyen şirketleri tespit edelim. Daha sonra da varolan (kısıtlı, çok kısıtlı) verilere dayanarak bu üç şirket grubunun göreceli büyümelerini (son on yıllık mesela) mukayese edelim ve farklılıkları açıklamaya çalışalım.)

Devlet ve eski elitler; devlet ve yeni elitler; hepsi aynı... İlk ampul fabrikasının kurucuları devletin bankası T.C. İş Bankası ve eski elit Vehbi Koç... Devletin 2009 yılı teşvik programında 15 milyar TL Çalık Holding'in Ceyhan rafineri projesine...

Daha iyisi, aşağıdaki resim...

Sanayi Strateji Raporu açıklanıyor. Rapora destek verenler kol kola: Eski elitler, yeni elitler ve devlet...

Alper Duman

Anadolu'yu vermeyeceğiz!

Anadolu doğasını katledecek
"Tabiat Kanunu"na engel olmak için
Ankara'da buluşuyoruz.

Anadolu'nun tüm denizleri hidroelektrik santralleri (HES) bahane edilerek satın alındı.
Vadilenmiş büyük bir yekünla karşı karşıyayız.
Bu yekünla toyan eden halkın hukuki haklarını yeni kurulan "Tabiat ve Biyolojik Çeşitlilik Koruma Kanunu" ile silindirmeye çalışıyor.

Bu yabancın Meclis'ten geçmesi, Anadolu'nun son koruma kalkışmasını ortadan kaldırması, iş makinelerinin SİT ve benzeri bütün koruma statülerinin yok sayılarak korunan alanlara gitmesi, koruma alanlarının tümüyle imaza açılması anlamına geliyor.

Anadolu doğasını katledecek
"Tabiat Kanunu"na engel olmak için ,

Anadolu'nun ve doğanın
sahipsiz olmadığını
göstermek için,

24 Ocak'ta hep birlikte
saat 11.30'da
Meclis'in önünde olacağız.

anadoluyunvermeyecegiz@gmail.com

SON 10 YILDA EN HIZLI BÜYÜYEN ŞİRKETLER

Şirket	10 yıllık büyüme (%)	2008 Cirosu (milyon \$)
GOLDAŞ KUYUMCULUK	5609	955
BİMEKS	5297	208
PENTA BİLGİSAYAR	2168	334
AUTOLIV CANKOR OTOMOTİV	2009	264
DATAGATE BİLGİSAYAR	1760	163
TEZCAN GALVANİZLİ YAPI	1747	419
ENERJİSA	1744	384
DATATEKNİK BİLGİSAYAR	1672	379
TURKCELL	1448	6862
AKDENİZ KİMYA	1439	186